

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní Mgr. Jarmilou Úředníčkovou v právní věci

žalobce: D. P.
zastoupen opatrovnící I. P.
proti

žalovanému: Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR
sídlem 128 01 Praha 2, Na Poříčním právu 1

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 1. 2024 č. j. MPSV-2024/7227-923, ve věci
příspěvku na péči

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 1. 2024 č. j. MPSV-2024/7227-923 **se zrušuje** a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. M.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobce domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného, jímž bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Úřadu práce České republiky – Krajské pobočky v Ostravě ze dne 29. 8. 2023 č. j. 110018/2023/KAR, kterým bylo rozhodnuto poskytovat žalobci od května 2023 příspěvek na péči ve výši 880 Kč měsíčně. Žalovaný rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdil.
2. Žalobce uvedl, že nesouhlasí se závěry PK MPSV k jednotlivým životním potřebám, které byly v odvolání namítány. Má za to, že existuje příčinná souvislost mezi poruchou funkčních schopností z důvodu nepříznivého zdravotního stavu a pozbytím schopnosti zvládat namítané základní životní potřeby v přijatelném standardu. Konstatoval, že jeho zdravotní stav se neustále zhoršuje. Má jak fyzické, tak i psychické zdravotní problémy. Jeho zdravotní stav není stabilní, objevují se nové potíže a ty stávající se zhoršují. Trpí dětskou mozkovou obrnou, zkratem minimálně 8,5cm pravé dolní končetiny, lehkou mentální retardací s úzkostnou poruchou v dětství, atypickou mentální anorexií, disharmonickým vývojem osobnosti a výrazným omezením hybnosti pravého kyčelního kloubu, který měl být operován, ale pro jeho psychické problémy je operace odložena. Má výrazně sníženou míru pracovní schopnosti a má fyzické postižení nejenom dolních končetin, ale i horních. Omezení jeho končetin je těžké. V exteriéru je schopen chůze se značnými obtížemi a jen na krátké vzdálenosti. Už v roce 2021 měl zkrat pravé dolní končetiny 7 cm, nyní je zkrat ještě větší. Má velmi špatnou koordinaci a velké problémy při pohybu. K tomu má psychické poruchy, je pravidelně sledován na psychiatrii a musí užívat léky. Vzhledem k jeho celkovému zdravotnímu stavu potřebuje neustálý dozor a je zapotřebí ho všude doprovázet. Přikládá kopii soudního rozhodnutí, kterým byl omezen ve svéprávnosti, a který obsahuje popis jeho zdravotního stavu.
3. Žalobce uvedl, že kromě základních životních potřeb péče o zdraví, osobní aktivity a péče o domácnost, které byly žalovaným uznány jako nezvládané, namítal, že nezvládá také základní životní potřeby a) mobilita, b) orientace, c) komunikace, d) stravování, e) oblékání a obouvání, f) tělesná hygiena a g) výkon fyziologické potřeby.
4. K jednotlivým základním životním potřebám žalobou namítaným uvedl následující: a) Mobilita - Vzhledem ke zkratu končetiny a problémům s kyčlemi má žalobce velké problémy s mobilitou. Opatrovnice musí žalobce při pohybu mimo domov vždy všude doprovázet, při chůzi v terénu se opatrovnice přidržuje, neujde dlouhou vzdálenost a musí vždy dělat přestávky a odpočívat. Ve škole při přesunech mu pomáhá asistent pedagoga, kterého má přiděleného. Také není schopen sám si otevírat a zavírat dveře. Chůze po schodech mu činí velké problémy a musí jak doma, tak i ve škole využívat výtah. Při doprovodu a využívání dopravních prostředků musí žalobci vždy pomáhat s nástupem a výstupem do dopravních prostředků, protože sám bez pomoci opatrovnice toho není schopen. Má za to, že bez pomoci jiné osoby žalobce není mobilní, protože by se sám nedokázal přemísťovat, docházet do školy a překonávat bariéry spojené s velkým omezením mobility. Má velké bolesti nohou a mu musí každý večer masírovat. b) Orientace - Žalobce rozpozná, který je den nebo kolik je hodin, protože se to učili ve škole, ale nechápe tyto pojmy, neumí se jimi řídit a neumí se podle nich orientovat. Není sám schopen dodržovat denní režim a plnit si povinnosti stanovené časem nebo datem. Neumí hospodařit s penězi a nerozpozná jejich hodnotu. Neumí se tak orientovat v obvyklých situacích a přiměřeně

v nich reagovat. c) Komunikace - Má problémy s komunikací. Jeho vyjadřování a dorozumívání neodpovídá jeho věku. Nezvládá ovládat komunikační prostředky a chápat obsah zpráv. d) Stravování - Má problémy s motorikou a citem rukou. Bez pomoci si sám jídlo nenachystá a nenaservíruje. Vždy mu musí jídlo připravit a rozdělit stravu opatrovnice. Není sám schopen ani přemístit nápoj a stravu. Nedokáže sám otevřít PET láhev a nalít si pítí. Trpí atypickou mentální anorexií, rychle ubývá na váze a je zapotřebí mít dohled nad jeho stravou, dodržováním stravovacího režimu a samotným jezením, aby jídlo opravdu snědl a nevyplivoval. e) Oblékání a obouvání -Vzhledem k výše uvedenému problému s motorikou a citem rukou a problémům s kyčelními klouby a skoliózou má velké problémy při oblékání a obouvání se. Bez pomoci jiné osoby si neobleče spodní části oblečení a neobuje se, protože se nemůže ohýbat, jelikož mu to ohebnost kyčlí nepovolí. S oblékáním a obouváním musí žalobci opatrovnice vždy pomáhat. Nerozezná rub a líc oblečení a neumí jej správně vrstvit. Vždy musí opatrovnice dohlížet, aby neměl oblečení naopak nebo naruby. Obdobné platí i pro svlékání a zouvání se. f) Tělesná hygiena - Není sám schopen provádět tělesnou hygienu. Ve všem mu musí pomáhat opatrovnice a ve škole ho na WC musí doprovázet asistent pedagoga. Opatrovnice provádí celkovou hygienu, vždy ho musí usadit, umýt a osušit. Není si sám schopen umýt hlavu a učesat se. Pomáhá mu s čistěním zubů, aby si je čistil správně. g) Výkon fyziologické potřeby - Je schopen provést fyziologickou potřebu, ale již neprovede potřebnou očistu. Po každém výkonu fyziologické potřeby mu provádí očistu opatrovnice.

5. Žalobce uvedl, že nesouhlasí se závěrem žalovaného, že namítané základní životní potřeby přiměřeně zvládá, a že občasný dohled a usměrnění při sebeobslužných činnostech nepředstavuje každodenní nezvládání základní životní potřeby. Posudková komise ani správní orgán nevzal na vědomí a nevypořádal se s ustanovením § 2a vyhlášky č. 505/2006 Sb., podle kterého „Pokud osoba není schopna z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu zvládat alespoň jednu z aktivit, která je pro schopnost zvládat základní životní potřebu vymezena v příloze č. 1 k této vyhlášce, není schopna základní životní potřebu zvládat, a to bez ohledu na příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.“ S ohledem na výše uvedené má pochybnosti o správnosti, úplnosti a přesvědčivosti posouzení stupně závislosti na pomoci jiné fyzické osoby. Vzhledem k tomu, že posouzení stupně závislosti na pomoci jiné fyzické osoby, se kterým nesouhlasí, je stěžejním podkladem pro vydání rozhodnutí, považuje napadené rozhodnutí za nesprávné a nedostatečně odůvodněné. Má za to, že z těchto všech výše uvedených důvodů byl žalobce napadeným rozhodnutím zkrácen na svých právech vyplývajících ze zákona č. 500/2004 Sb., s. ř. zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, v znění pozdějších předpisů, a vyhlášky č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách.
6. Žalovaný v písemném vyjádření navrhl zamítnutí žaloby. Vyslovil názor, že při vydání rozhodnutí postupoval dle platné legislativy, tj. zákona o sociálních službách, vyhlášky č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále je „vyhláška č. 505/2006 Sb.“) i správního řádu. Žalovaný poukázal na skutečnost, že v prvotním odvolacím řízení rozhodnutí úřadu ze dne 6. 6. 2023, č. j. 75304/2023/KAR, rozhodnutím ze dne 13. 7. 2023, č. j. MPSV-2023/149136-923, zrušil a věc vrátil k novému projednání, neboť spatřil pochybení OSSZ v tom, že u zhodnocení základní životní potřeby d) stravování uvedla, že celodenní příprava stravy a přenášení předmětů je zohledněno v péči o domácnost, nelze tedy úkony základní životní potřeby násobit. Základní životní potřeba j) péče o domácnost ale nebyla OSSZ uznána jako nezvládaná. Opatrovník v žalobě namítá, že žalobce nezvládá základní životní potřeby: mobilita,

orientace, komunikace, stravování, oblékání a obouvání, tělesná hygiena a výkon fyziologické potřeby. Jsou to ty základní životní potřeby, které namítal i v odvolání, a ke kterým se podrobně vyjádřila PK MPSV ve svém posudkovém zhodnocení ze dne 12. 12. 2023. Žalovaný tedy ve svém vyjádření odkazuje na informace vedené k jednotlivým základním životním potřebám rozepsaným v textu výše. Dále žalovaný odkázal na část zaslaného znaleckého posudku vypracovaného dne 5. 12. 2023 ve věci omezení ve svéprávnosti, ve kterém je uvedeno, že se u žalobce „jedná o trvalou duševní poruchu – lehkou mentální retardaci s poruchami chování. Tato duševní porucha je obecně prognosticky nepříznivá, léčebně neovlivnitelná, nevyléčitelná ale vzhledem k věku je možné částečné zlepšení stavu získáním sociálních dovedností, životních zkušeností a funkčního jednání.“ Dle běžně dostupných informací jsou jedinci s lehkou mentální retardací většinou schopni užívat řeč v každodenním životě, dosáhnout nezávislosti v osobní péči (jídlo, hygiena, oblékání...) a v praktickém životě. V emocionální oblasti se projevuje afektivní labilita. Při vzdělávání je vhodné rozvíjet jejich dovednosti a kompenzovat nedostatky, většinu jedinců lze poté zaměstnat v praktických profesích. Jak z obsahu znaleckého posudku, tak běžně dostupných informací je tedy zřejmé, že je nutné žalobce vést k samostatnosti a posilování dovedností, aby se jeho zdravotní stav nezhoršoval. Je nutné posilovat to, co umí, a snažit se určit a podněcovat činnosti, ve kterých ještě tak samostatný není. Toto měla na mysli i PK MPSV v posudku, když např. uvedla, že žalobce má mentální i fyzické schopnosti ke zvládnutí oblékání a obouvání případně s použitím facilitačních pomůcek. Opatrovník může pracovat s piktogramy, facilitačními kompenzačními pomůckami a je nezbytné přizpůsobit i vybavení domácnosti, oděv, obuv atd. Příkladem žalobce má sice zkrat končetiny, ale není ho nutné oblékat, neboť při oblékání spodní poloviny těla se může posadit na židli a může se oblékat a obouvat vsedě, aby se nemusel předklánět, rub a líc může rozeznat nápisy, obrázky, potiskem, zipem, knoflíky vpředu a štítkem vzadu apod. Piktogram mu zase usnadní vrstvení, provádění hygieny. Každopádně je nezbytné, aby věci byly prováděny žalobcem nikoliv pečující osobou, protože v takovém případě nedochází k zaučení žalobce a jeho rozvoji.

7. Krajský soud v souladu s ust. § 75 odst. 1 a 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen s.ř.s.), ve znění pozdějších předpisů přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů, včetně řízení, které předcházelo jeho vydání, dle skutkového a právního stavu k datu vydání napadeného rozhodnutí, a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
8. Ze správních spisů zjistil krajský soud následující skutečnosti. Rozhodnutím Úřadu práce České republiky – Krajské pobočky v Ostravě ze dne 20. 4. 2021 č. j. 52313/2021/KAR byl žalobci přiznán příspěvek na péči na výši 3 300 Kč měsíčně od listopadu 2020 pro nezvládání tří základních životních potřeb, a to a) mobilita, b) péče o zdraví a c) osobní aktivity. Podkladem rozhodnutí byl posudek posudkové komise LPS, jehož platnost byla stanovena od 23. 11. 2020 do 30. 4. 2023. Oznámením ze dne 11. 4. 2023 č. j. 50943/2023/KAR Úřad práce ČR zahájil správní řízení z moci úřední ve věci opětovného posouzení nároku a výše předmětného příspěvku na péči ve prospěch oprávněné osoby D. P., nar. X. Dne 14. 4. 2023 správní orgán provedl sociální šetření pro účely řízení o příspěvku na péči v místě bydliště žalobce za přítomnosti jeho zákonné zástupkyně paní I. P. a otce J. P. K základní životní potřebě a) mobilita záznam obsahuje údaje o tom, že žalobce je sám schopen měnit polohy do sedu, do stoje a zpět, pohybuje se bez kompenzačních pomůcek, doma někdy s oporou stěn v bytě. Mimo byt je schopen ujít trasu asi 100 m, ale v průběhu chůze odpočívá. Při zdolávání schodů využívá opory zábradlí. Rodiče jej neustále doprovázejí, nikam nechodí

sám. K základní životní potřebě b) orientace se v záznamu uvádí, že posuzovaný reaguje na své oslovení, poznává osoby mu blízké, ale neorientuje se správně v prostoru, netrefí do školy ani zpět domů. Bojí se cizích lidí, ale pokud již osobu pozná, je přehnaně důvěřivý. Nerozpozná hodnotu peněz, není schopen nakupovat. Jeho matka uvedla, že bývá agresivní vůči sobě a okolním předmětům. Nemá dostatečně vyvinuty osobní kompetence. K základní životní potřebě c) komunikace je v záznamu uvedeno, že posuzovaný rozumí ústnímu sdělení a je schopen svému okolí verbálně sdělit své potřeby i pocity. Je schopen přečíst jednoduchý text, ale nerozumí obsahu psaného textu. Neumí správně vytočit telefonní číslo, používá přednastavené předvolby. Co se týká základní životní potřeby d) stravování, veškeré jídlo posuzovanému zajišťuje matka, která jídlo připraví, nachystá a podá na stůl. U posuzovaného je zhoršena motorika rukou a často jídlo nebo pití při přenášení rozlije nebo vysype, proto jídlo matka podává na stůl, maso naporcuje na menší kousky. Posuzovaný se nají a napije sám. K jídlu použije lžíci. Co se týká základní životní potřeby e) oblékání a obouvání, posuzovaný si není schopen vybrat správné oblečení dle počasí a konkrétní situace, potíže mu činí rozlišit, zda je venku zima či teplo. Veškeré oblečení mu chystá matka. Matka také pomáhá s oblékáním kalhot, ponožek, ale také oblečením s dlouhým rukávem, zejména mikin. K základě životní potřeby f) tělesná hygiena jsou v záznamu údaje o tom, že ranní hygienu zvládá posuzovaný vcelku sám, v koupelně si umyje ruce, opláchne tvář, matka mu čistí zuby, ale posuzovaný velmi špatně spolupracuje. S celkovou hygienou pomáhá matka nebo otec. Pomohou mu vstoupit do vany, umýt mu tělo a vlasy, osuší jej a pomohou vylézt z vany. Co se týká základní životní potřeby g) výkon fyziologické potřeby, tu posuzovaný cítí, reguluje, provede očistu, ale ne vždy správně, v tomto případě ji následně provede matka ve sprše.

9. Úřad práce ČR – Krajská pobočka v Ostravě rozhodnutím ze dne 6. 6. 2023 č. j. 75304/2023/KAR rozhodl na základě zahájeného řízení z moci úřední 14. 4. 2023 ve věci opětovného posouzení nároku a výše odejmout žalobci od 1. 6. 2023 příspěvek na péči. Podkladem rozhodnutí byl posudek o zdravotním stavu žalobce LPS OSSZ Karviná ze dne 10. 5. 2023 se závěrem, že žalobce nezvládá dvě základní životní potřeby, a to h) péče o zdraví a i) osobní aktivity. Posudková lékařka konstatovala, že od posledního posouzení OSSZ na základě doložených lékařských zpráv došlo ke stabilizaci zdravotního stavu žalobce. Při předchozím posouzení byla uznána mobilita. Nyní ji posudková lékařka neuznává, posuzovaný tuto základní životní potřebu zvládá. Je mobilní bez kompenzačních pomůcek, je schopen se sám polohovat, měnit pozice, schody zvládá s pomocí zábradlí. Nosí speciální obuv, v pravé botě vysoké vložky snižující délku dolní končetiny. Na základě zhodnocení zdravotního stavu posudková lékařka dospěla k závěru, že při dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu je žalobce neschopen trvale a pravidelně zvládat dvě základní životní potřeby. Ostatní základní životní potřeby zvládne, vzhledem k tomu, že nebyl zjištěn zdravotní důvod k jejich nezvládnutí s využitím pomocných prostředků. Rozsah duševních, mentálních, tělesných a smyslových funkčních schopností je dostatečný k pravidelnému, trvalému zvládnutí ostatních základních životních potřeb a dle posudkové lékařky je žalobce schopen trvale rozpoznat, provést a zkontrolovat správnost zvládnutí ostatních základních životních potřeb. Datum zániku je shodný s datem zletilosti posuzovaného.
10. Proti uvedenému rozhodnutí podal žalobce odvolání, o němž žalovaný rozhodl nyní napadeným rozhodnutím ze dne 16. 1. 2024 č. j. MPSV-2024/7227-923. Odvolání žalobce zamítl a rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdil.

11. Žalovaný jako odvolací správní orgán si vyžádal posouzení zdravotního stavu žalobce Posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí ČR. Posudková komise zasedala ve složení předsedkyně komise MUDr. J. B., MUDr. J. S. s odborností neurologie a tajemnice Bc. T. E. Posudek obsahuje výčet podkladové dokumentace, z níž posudková komise vycházela. V diagnostickém souhrnu se konstatuje: dětská mozková obrna s lehkou spastickou diparézou s pravostrannou prevalencí a zkratem pravé dolní končetiny na podkladě subluxace kyčle, hypoplazie hlavice femuru vpravo, lehká mentální retardace, úzkostně depresivní porucha, skolióza Th-L páteře bez poruchy hybnosti, somatoformní bolestivá porucha. V posudku jsou zjištěny z nálezů praktické lékařky MUDr. K. z 16. 2. 2023, z vyšetření žalobce na dětské neurologii MUDr. S. 9. 6. 2023, dále nález MUDr. J. z 22. 6. 2023 z ortopedie, nález o psychiatrickém vyšetření žalobce 26. 7. 2022. Posudková komise dospěla k závěru, že k datu jednání posudkové komise je žalobce osobou závislou na pomoci jiné fyzické osoby dle § 8 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách ve stupni I. – lehká závislost. Celkem nezvládá tři základní životní potřeby h) péče o zdraví, i) osobní aktivity, j) péče o domácnost. Platnost posudku trvale. K žalobou namítané základní životní potřebě mobilita posudková komise uvedla, že tato základní životní potřeba se neposuzuje ve vztahu k postižení smyslů a mentálního či duševního postižení - zahrnuto a hodnoceno v základní životní potřebě orientace. Za neschopnost mobility se nepovažuje chůze, kterou je osoba schopna zvládnout každodenní pohyb po bytě třeba s přidržováním nábytku, mimo byt a mimo bydliště za pomoci opěrných pomůcek eventuálně chodítka. Dále se za neschopnost nepovažuje pohyb krok za krokem i s přerušováním zastávkami v dosahu alespoň 200 m, a to i po nerovném terénu, chůzi po schodech v rozsahu jednoho patra směrem nahoru a dolů. Posudková komise uvedla, že v doložené dokumentaci nejsou uvedena těžká postižení až úplná ztráta funkce obou dolních končetin – anatomické ztráty, těžké parézy a plegie obou dolních končetin. Dle posudkové komise dolní končetiny neztratily svoji funkci – plní funkci opěrnou i dynamickou, není dokumentována těžká porucha funkce a ani ztráta funkce dolních končetin bránící chůzi s využitím facilitačních pomůcek. Za potřebu pomoci nebo dohledu druhé osoby při mobilitě nelze považovat doprovod při vycházce z důvodu zvýšení bezpečnosti pro běžné riziko pádu a ke zvýšení bezpečnosti v hromadné dopravě. Dle doložených odborných nálezů je podle posudkové komise mobilita bez výrazného omezení a bez použití kompenzačních pomůcek na oporu. Není posudkově medicínský důvod, aby žalobce nezvládal otevírání a zavírání dveří – horní končetiny bez omezení dle doložených odborných nálezů, je schopen docházet do školy, je schopen cestovat MHD, schopen zvládat schody s oporou o zábradlí. Žalobce zvládá vstávání a usedání, stoj, zaujímat a měnit polohy, pohybovat se krok za krokem, popř. i přerušováním zastávkami, v bytě a v běžném terénu v dosahu alespoň 200 m, a to i po nerovném terénu, otevírat a zavírat dveře, chůzi po schodech v rozsahu jednoho patra směrem nahoru i dolů, nastupovat a vystupovat z dopravních prostředků včetně bariérových a používat je. PK MPSV uzavřela, že hodnotí aktivity základní životní potřeby mobilita jako přiměřeně zvladatelné.
12. K základní životní potřebě b) orientace posudková komise učinila závěr, že žalobce se orientuje časem, místem i osobou, smyslově je taktéž orientován – rozlišuje zrakem i sluchem. Orientuje se po bytě, v místě bydliště, na ulici a okolí, rozpoznává jiné osoby. Disponuje přiměřenými duševními kompetencemi. Dle posudkové komise se nejedná o středně těžkou, těžkou či hlubokou mentální retardaci. Nejedná se o středně těžkou, těžkou demenci nebo jiná těžká psychická postižení. Nejedná se o oboustrannou praktickou nebo úplnou hluchotu, nejedná se o oboustrannou praktickou nebo úplnou slepotu. Žalobce nepoužívá zdravotnické pomůcky např. sluchadla, implantované neuroprotézy. Občasná

ztráta orientace v čase, pokud není každodenní, neznamená neschopnost nezvládat tuto základní životní potřebu. Dle doložené dokumentace a odborných nálezů je uvedená orientace kompletní. Většina osob s lehkou mentální retardací se po základní škole vyučí a je schopna vést samostatný život s občasnou pomocí okolí ve složitějších nových situacích. Při odborných vyšetřeních žalobce přiměřeně reagoval, jelikož chodí do školy, je schopen dodržovat denní režim, hospodaření s penězi je zohledněno v péči o domácnost. Zvládá poznávat a rozeznávat zrakem i sluchem, mít přiměřené duševní kompetence, orientovat se osobou, časem i místem, orientovat se v přirozeném sociálním prostředí, orientovat se v obvyklých situacích a přiměřeně v nich reagovat. Orientace se hodnotí ve známém, domácím nebo sociálně známém prostředí. PK MPSV i u této základní životní potřeby uzavřela, že hodnotí aktivity základní životní potřeby jako přiměřeně zvladatelné.

13. K základní životní potřebě c) komunikace posudková komise konstatovala, že v doložené dokumentaci není uvedeno, že by žalobce nebyl schopen řádně přijímat a vytvářet smysluplné mluvené a písemné zprávy a srozumitelnou řeč ani za použití pomůcek (sluchadla, brýle). Nejedná se o obrnu vratných nervů, tracheostomii, kanylonosičství s následnými poruchami fonace. Nejedná se o těžkou poruchu artikulace s nesrozumitelnou řečí. Dle posudkové komise žalobce rozumí základním obrazovým symbolům, zvukovým signálům, používá běžné komunikační prostředky – mobilní telefon. Je schopen podpisu a zhoršeného písemného projevu. Mobilní telefon ovládá omezeně v souladu s věkem. Dle doložené dokumentace a odborných nálezů komunikace a řeč je přiměřená, orientace všemi směry správná, na vyšetřeních komunikoval bez výrazného omezení, má mobil s předvolbou. Zvládá se vyjadřovat srozumitelně mluvenou řečí a dorozumět se jejím prostřednictvím s jinými osobami v rozsahu běžné slovní zásoby odpovídající věku a sociálnímu postavení, chápat obsah přijímaných a sdělovaných zpráv, vytvářet rukou psanou krátkou zprávu, porozumět všeobecně používaným základním obrazovým symbolům a zvukovým signálům, používat běžné komunikační prostředky. I u této základní životní potřeby posudková komise uzavřela, že ji hodnotí jako přiměřeně zvladatelnou.
14. K základní životní potřebě d) stravování posudková komise uvedla, že v doložené zdravotní dokumentaci nejsou uvedeny anatomické nebo funkční ztráty obou horních končetin, nejsou popsány těžké parézy či plegie, nejedná se o ztrátu úchopové schopnosti rukou, není výrazně porušena jemná motorika obou rukou, nejedná se o úplnou či praktickou nevidomost obou očí, nejsou přítomny těžké duševní poruchy spojené se sociální dezintegrací, kdy jsou narušeny stravovací stereotypy. Dle posudkové komise stravu není nutné přenášet na delší vzdálenosti – lze v kuchyni zajistit místo ke konzumaci, stravu lze přesunout po stole. K přemístění na krátkou vzdálenost lze použít facilitační pomůcku – servírovací stolek. Taktéž lze na převoz stravy použít invalidní vozík. V doložené dokumentaci není uvedena nutnost přijímání stravy žaludeční nebo jinou sondou. Celodenní příprava stravy, nápojů, manipulace s předměty denní potřeby je zohledněno v péči o domácnost. Dle doložených odborných nálezů podle posudkové komise není dokumentována omezená pohyblivost a ani omezení jemné motoriky horních končetin, naopak horní končetiny jsou bez omezení, není důvod k nenaservírování stravy, nakrájení stravy a samostatné konzumace připraveného pokrmu. Dle názoru posudkové komise žalobce zvládá vybrat si ke konzumaci hotový nápoj a potraviny, nápoj nalít, rozdělit stravu na menší kousky a naservírovat ji, najíst se a napít, dodržovat stanovený dietní režim, konzumovat stravu v obvyklém denním režimu, přemístit nápoj na místo konzumace. Posudková komise uzavřela, že základní životní potřebu stravování hodnotí jako žalobcem přiměřeně zvladatelnou.

15. K základní životní potřebě e) oblékání a obouvání, posudková komise uvedla, že v doložené zdravotní dokumentaci nejsou uvedeny anatomické nebo funkční ztráty obou horních končetin, nejsou popsány těžké parézy či plegie, nejedná se o ztrátu úchopové schopnosti rukou, není výrazně narušena jemná motorika obou rukou, nejedná se o úplnou či praktickou nevidomost obou očí, nejsou přítomny těžké duševní poruchy spojené se sociální dezintegrací. Nejedná se o anatomické či funkční ztráty dolních končetin, nejsou uvedeny těžké parézy či plegie dolních končetin. Není přítomno těžké funkční postižení páteře s celkovým ztuhnutím a omezením exkurzí hrudníku. Dle doložené dokumentace a odborných nálezů není podle posudkové komise uvedeno omezení hybnosti horních končetin. Žalobce má mentální schopnosti i fyzické schopnosti ke zvládání oblékání a obouvání, příp. s použitím facilitačních pomůcek. Posudková komise dospěla k závěru, že žalobce zvládá vybrat si oblečení a obutí přiměřené okolnostem, rozeznat rub a líc, správně vrstvit, oblékat se, obouvat, svlékat a zouvat se, manipulovat s oblečením v souvislosti s denním režimem. I u této základní životní potřeby posudková komise uzavřela, že hodnotí aktivitu žalobcem jako přiměřeně zvladatelné.
16. K základní životní potřebě f) tělesná hygiena, posudková komise konstatovala, že žalobce zvládá použít hygienické zařízení, dodržovat tělesnou hygienu, mýt si a osušovat si jednotlivé části těla, provádět celkovou hygienu, česat se, provádět ústní hygienu, holit se. Dopomoc při vstupu a výstupu z a do vany není zahrnuta do základní životní potřeby. Za neschopnost tělesné hygieny se nepovažuje preventivní přítomnost druhé osoby z důvodu posílení a vyloučení případného rizika pádu. Za neschopnost tělesné hygieny se nepovažuje používání facilitačních pomůcek – sedátko na vanu, madla v koupelně, židlička ve sprchovém koutu, protiskluzná podložka. Posudková komise uvedla, že žalobce je schopen měnit pozici těla, přemisťovat se ze sedu do stoje, předsedávat z místa na místo, má zachovalou schopnost úchopu a přidržování se, nejsou výrazně omezeny rozsahy pohybu horních končetin, parézy a plegie oboustranně. Je předpoklad, že svede i celkovou hygienu ve sprchovacím koutu či ve vaně s příslušným facilitátorem (sedák, madlo, protiskluzná podložka). Dle doložené dokumentace a odborných nálezů jsou horní končetiny bez omezení, není posudkově medicínský důvod k nezvládnutí celkové hygieny kompletně, mentálně je taktéž schopen, jelikož osoby s lehkou mentální retardací jsou schopny se dostatečně naučit sebeobsluhu, doprovod na WC asistentem pedagoga je subjektivním údajem pečující osoby a není nijak objektivizovaný a taktéž není medicínský a ani posudkový důvod k nezvládnutí vyhledání WC ve známém prostředí školy. Posudková komise učinila závěr, že hodnotí aktivitu základní životní potřeby tělesná hygiena jako žalobcem přiměřeně zvladatelné.
17. K základní životní potřebě g) výkon fyziologické potřeby posudková komise konstatovala, že v doložené dokumentaci není uvedena anatomická nebo funkční ztrata úchopové schopnosti obou rukou, není anatomická ztrata jedné nebo obou dolních končetin, není přítomno těžké duševní postižení spojené se ztrátou sociální dezintegrace. Žalobce zvládá včas používat WC, zaujmout vhodnou polohu, vyprázdnit se, provést očistu. Nedokonalá očista je subjektivní údaj, který se nezohledňuje.
18. Podle ustanovení § 8 odst. 2 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, osoba starší 18 let věku se považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve a) stupni I. (lehká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat tři nebo čtyři základní životní potřeby, b) stupni II. (středně těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není

schopna zvládat pět nebo šest základních životních potřeb, c) stupni III. (těžká závislost) jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat sedm nebo osm základních životních potřeb, d) stupni IV. (úplná závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat devět nebo deset základních životních potřeb, a vyžaduje každodenní pomoc, dohled nebo péči jiné fyzické osoby.

19. Podle § 9 odst. 1 téhož zákona při posuzování stupně závislosti se hodnotí schopnosti zvládat tyto základní životní potřeby: a) mobilita, b) orientace, c) komunikace, d) stravování, e) oblékání a obouvání, f) tělesná hygiena, g) výkon fyziologické potřeby, h) péče o zdraví, i) osobní aktivity, j) péče o domácnost.
20. Podle § 9 odst. 4 téhož zákona, při hodnocení schopností zvládat základní životní potřeby se hodnotí funkční dopad dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu na schopnost zvládat základní životní potřeby; přitom se nepřihlíží k pomoci, dohledu nebo péči, která nevyplyvá z funkčního dopadu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.
21. Podle § 9 odst. 5 téhož zákona, pro uznání závislosti v příslušné základní životní potřebě musí existovat příčinná souvislost mezi poruchou funkčních schopností z důvodu nepříznivého zdravotního stavu a pozbytím schopnosti zvládat základní životní potřebu v přijatelném standardu. Funkční schopnosti se hodnotí s využíváním zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využíváním běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení v domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku.
22. Podle § 9 odst. 6 téhož zákona, bližší vymezení schopností zvládat základní životní potřeby a způsob jejich hodnocení stanoví prováděcí předpis. Tímto prováděcím předpisem je vyhláška č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů.
23. Podle § 2 vyhl. č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, při hodnocení schopnosti osoby zvládat základní životní potřeby se posuzuje, zda z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je rozsah duševních, mentálních, tělesných a smyslových funkčních schopností dostatečný k pravidelnému zvládání základní životní potřeby a zda je fyzická osoba schopna rozpoznat, provést a zkontrolovat správnost zvládnutí základní životní potřeby. Přitom se přihlíží k tomu, zda dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav trvale ovlivňuje funkční schopnosti, k výsledku rehabilitace a k adaptaci na zdravotní postižení.
24. V souladu s § 2a vyhlášky č. 505/2006 Sb., kterážto je prováděcím právním předpisem a obsahuje bližší vymezení schopnosti zvládat základní životní potřeby, posudková komise musí posoudit zvládnutí dané životní potřeby skrze dílčí aktivity vymezené pro jednotlivé potřeby v příloze č. 1 vyhlášky (viz rozsudek NSS č. j. 4 Ads 68/2014-37). Nezvzládnutí, byť jen jedné z vymezených aktivit, znamená nezvládnutí dané životní potřeby (§ 2a vyhlášky). Pokud správní orgán shledá neúplnost posudku, je namístě, aby v případě, že posudek nedá na některou dostatečnou odpověď, skutkový stav zjišťoval dále, dokud nebude zjištěn bez pochybností.
25. Krajský soud předesílá, že při rozhodování o příspěvku na péči je zásadním a rozhodujícím důkazem posudek o závislosti osoby. Správní orgány mají při posuzování žádosti o příspěvek na péči jasně stanovená pravidla a meze, ve kterých se při svém rozhodování musejí

pohybovat. V rámci posuzování stupně závislosti osoby na pomoci jiné fyzické osoby správní orgány vycházejí z příslušných posudků, v nichž je stanoveno, jakou ze základních životních potřeb osoba zvládá či nikoli; správním orgánům ani soudům nepřísluší činit medicínské závěry. U posudků je pak nutné, aby vyhověly kritériím stanovených v judikatuře Nejvyššího správního soudu na jejich úplnost a přesvědčivost (viz rozsudky NSS č. j. 5 Ads 80/2016-22, č. j. 5 Ads 254/2017-27 a mnohé další). Nejvyšší správní soud rovněž setrvale judikuje, že posudkové řízení je specifickou formou správní činnosti spočívající v posouzení zdravotního stavu občana a některých důsledků z něj vyplývajících pro oblast sociálního zabezpečení a důchodového pojištění. Jde o postup posudkového orgánu, jehož hlavním obsahem je posudková činnost, která předpokládá vedle odborných lékařských znalostí též znalosti z oboru posudkového lékařství. Výsledkem posouzení je potom odborný posudek, který je pro správní orgán stěžejním důkazem, a na který je správní orgán při nedostatku odborné erudice odkázán. Proto je třeba klást zvýšený důraz na jednoznačnost, určitost, úplnost a přesvědčivost každého takového posudku. Tyto náležitosti posudek splňuje pouze v případě, že se v něm posudková komise vypořádá se všemi rozhodnými skutečnostmi, přihlédne k potížím udávaným účastníkem řízení, výsledkům sociálního šetření a lékařským zprávám. Své závěry musí posudková komise náležitě podložit a odůvodnit. Je nezbytné, aby posudek obsahoval vysvětlení, jakým způsobem posudková komise hodnotila veškeré posudkové podklady, které z nich považovala za relevantní, příp. z jakého důvodu se od závěrů uvedených v některých z nich odchýlila. Posuzovaný zdravotní stav potom musí být popsán dostatečně jasně a přesně, aby nevyvstávaly žádné další pochybnosti. Případné chybějící či nepřesně formulované náležitosti posudku, které způsobují jeho nepřesvědčivost či neúplnost, totiž správní orgán nemůže nahradit vlastní úvahou, pro niž nemá potřebnou odbornou erudici (viz např. rozsudek NSS č. j. 6 Ads 299/2014-25). Nenaplnění uvedených požadavků je vadou řízení před správním orgánem ve smyslu § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

26. Krajský soud zhodnotil předmětný posudek PK MPSV ČR v Ostravě, který byl podkladem rozhodnutí žalovaného po stránce naplnění zákonných požadavků a dospěl k závěru, že ve vztahu k otázkám, zda žalobce zvládá žalobou namítané základní životní potřeby a) mobilita, b) orientace, c) komunikace, d) stravování, e) oblékání a obouvání, f) tělesná hygiena a g) výkon fyziologické potřeby, nelze považovat za úplný a přesvědčivý. Soud posudkové komisi vytýká, že nedostála své povinnosti spolehlivě zjistit skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Z citovaného § 2a vyhl. č. 505/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů, kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, a která obsahuje bližší vymezení životních potřeb rozhodných pro stanovení stupně závislosti platí, že pokud osoba není schopna z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu zvládat alespoň jednu z aktivit, která je pro schopnost zvládat základní životní potřeby vymezena v příloze č. 1 k této vyhlášce, není schopna základní životní potřebu zvládat, a to bez ohledu na příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Soud posudkové komisi vytýká, že se řádně nezabývala všemi aktivitami dle přílohy č. 1 vyhlášky č. 505/2006 Sb., ve vztahu k namítaným základním životním potřebám. V posudku posudkové komise absentuje vysvětlení, jakým způsobem posudková komise hodnotila veškeré posudkové podklady, které z nich považovala za relevantní, případně, z jakého důvodu se od závěrů uvedených v některých z nich odchýlila. Schází rovněž dostatečně jasný a přesný popis zdravotního stavu žalobce, aby nevyvstávaly žádné další pochybnosti. K otázce, zda žalobce zvládá jednotlivé aktivity v přijatelném standardu a z jakých konkrétních důvodů, vyjádření posudkové komise schází. Přijatelným standardem se přitom podle § 1 odst. 4 vyhl. č.

505/2006 Sb., rozumí zvládání základní životní potřeby v kvalitě a způsobem, který je běžný a obvyklý, a který umožňuje, aby tato potřeba byla zvládnuta bez každodenní pomoci jiné osoby. Je to právě posudková komise, která by se jednotlivými otázkami měla přezkoumatelným způsobem zabývat, dostatečně své závěry odůvodnit a vyvrátit pochybnosti o tom, zda se jedná o objektivní zdravotní problém žalobce, nebo zda se jedná o jeho subjektivní hodnocení a subjektivní vnímání zdravotních potíží.

27. Podle přílohy 1 vyh. č. 505/2006 Sb., se za schopnost zvládat základní životní potřebu a) mobilita považuje stav, kdy osoba je schopna zvládat vstávání a usedání, stoj, zaujímat polohy, pohybovat se chůzí krok za krokem, popř. i s přerušováním zastávkami, v dosahu alespoň 200 m, a to i po nerovném povrchu, chůzí po schodech v rozsahu jednoho patra směrem nahoru i dolů, používat dopravní prostředky včetně bariérových.
28. Ve vztahu k základní životní potřebě a) mobilita posudková komise uvedla, že žalobce je schopen mobility bez výrazného omezení a bez použití kompenzačních pomůcek na oporu, že je schopen se pohybovat krok za krokem v běžném terénu v dosahu alespoň 200 m, a to i po nerovném terénu. Dle názoru soudu v posudku schází důkladnější odůvodnění závěrů posudkové komise, že je žalobce citovaných aktivit schopen. Ze sociálního šetření přitom vyplynulo, že mimo byt je žalobce schopen ujit trasu asi 100 m, ale v průběhu chůze odpočívá, rodiče jej neustále doprovázejí, nikam nechodí sám. Z obsahu správního spisu (viz např. lékařský nález MUDr. J. S. z 9. 6. 2023) se podává, že u žalobce se jedná o spastickou diplegickou mozkovou obrnu, pravá dolní končetina je zkrácena minimálně o 6 cm, výrazně je omezena abdukce pravé kyčle, žalobce je osobou s výrazným hybným deficitem, stoj a chůze je nestabilní, zakopává, padá, netoleruje delší chůzi, při chůzi po nerovném terénu, schodech je nutný trvalý doprovod matky. Stoj a chůze je s napadáním na pravou stranu. Schází rovněž vysvětlení závěru posudkové komise, že žalobce je schopen nastupovat a vystupovat z dopravních prostředků včetně bariérových a používat je.
29. Za schopnost zvládat základní životní potřebu b) orientace se považuje stav, kdy osoba je schopna 1) poznávat a rozeznávat zrakem a sluchem, 2) mít přiměřené duševní kompetence, 3) orientovat se osobou, časem a místem, orientovat se v přirozeném sociálním prostředí, orientovat se v obvyklých situacích a přiměřeně v nich reagovat.
30. Neúplné, nepřesvědčivé a postrádající náležité a logické zdůvodnění se vztahuje i k posudkovému závěru PK MPSV ve vztahu k základní životní potřebě b) orientace. Za situace, kdy ze spisu plyne, že u žalobce se jedná o lehkou mentální retardaci, úzkostně depresivní poruchu, v rámci sociálního šetření bylo zjištěno, že žalobce reaguje na své oslovení, poznává osoby mu blízké, ale neorientuje se správně v prostoru, netrefí do školy ani zpět domů, vyznívají závěry posudkové komise, že se žalobce orientuje v místě bydliště, na ulici a okolí, disponuje přiměřenými duševními kompetencemi, že je schopen orientovat se v přirozeném sociálním prostředí, orientovat se v obvyklých situacích a přiměřeně v nich reagovat, naprosto nepřesvědčivě a rozporuplně ve srovnání se závěry z lékařských zpráv a ze sociálního šetření. Je nutné také zdůraznit, že hodnocení uvedené základní životní potřeby zahrnuje i hodnocení „orientace v obvyklých situacích“, přičemž touto obvyklou situací nepochybně bude nejenom návštěva lékaře, školy, ale také úřadu apod.
31. Za schopnost zvládat základní životní potřebu c) komunikace se podle citované vyhlášky považuje stav, kdy osoba je schopna porozumět se a porozumět, a to mluvenou srozumitelnou řečí a psanou zprávou, porozumět všeobecně používaným základním obrazovým symbolům nebo zvukovým signálům, používat běžné komunikační prostředky.

32. Hodnocení každé z dílčích aktivit vymezených v příloze č. 1 schází i v případě hodnocení schopnosti žalobce zvládat základní životní potřebu c) komunikace. Žalobce setrvale v průběhu celého správního řízení a také i v žalobě namítá, že nedokáže ovládat komunikační prostředky a chápat obsah zpráv. Posudková komise nevysvětlila, z jakých konkrétních důvodů činí závěr, že žalobce je schopen chápat obsah přijímaných a sdělovaných zpráv, vytvářet rukou psanou krátkou zprávu, porozumět všeobecně používaným základním obrazovým symbolům a zvukovým signálům a používat běžné komunikační prostředky. Ze sociálního šetření přitom plyne, že žalobce sice rozumí ústnímu sdělení a je schopen svému okolí verbálně sdělit své potřeby i pocity, je schopen přečíst jednoduchý text, ale jeho obsahu nerozumí, nedokáže správně vytočit telefonní číslo. S ohledem na toto zjištění tak vzniká silná pochybnost o tom, zda žalobce je vůbec schopen zvládat všechny úkony vymezené prováděcí vyhláškou k této základní životní potřebě, a to v přijatelném standardu, přičemž soud postrádá, jak již výše uvedeno, hodnocení všech aktivit a podrobné a logické vysvětlení, zda žalobce tyto jednotlivé aktivity zvládá či nikoli a z jakých důvodů.
33. Za schopnost zvládat základní životní potřebu d) stravování se považuje stav, kdy osoba je schopna 1) vybrat si ke konzumaci hotový nápoj a potraviny, 2) nalít nápoj, 3) rozdělít stravu na menší kousky a naservírovat ji, 4) najíst a napít, 5) dodržovat stanovený dietní režim, 6) konzumovat stravu v obvyklém denním režimu, 7) přemístit nápoj a stravu na místo konzumace.
34. Hodnocení každé z dílčích aktivit vymezených v příloze č. 1, tedy zda je žalobce schopen rozpoznat, provést a zkontrolovat správnost základní životní potřeby, to vše v přijatelném standardu, soud postrádá i ve vztahu k základní životní potřebě d) stravování. Z obsahu sociálního šetření sice vyplývá, že se žalobce nají a napije sám, přičemž k jídlu používá lžici, ovšem má zhoršenou motoriku rukou a často jídlo nebo pití při přenášení rozlije nebo vysype, a proto mu jídlo matka podává na stůl a maso naporcuje na menší kousky. Ze správního spisu vyplývá, že žalobce kromě jiného trpí i atypickou mentální anorexií, rychle ubývá na váze. Tuto okolnost posudková komise nehodnotila, nevyjádřila se ani k námitce vznesené již v odvolání, že je zapotřebí, aby žalobce měl dohled nad stravou, dodržováním stravovacího režimu, a i samotným jezením, tedy aby jídlo opravdu snědl a nevyplivoval. Závěr posudkové komise vyznívá naprosto nepřesvědčivě a vzbuzuje pochybnosti o objektivním hodnocení schopnosti zvládat nejenom tuto základní životní potřebu, ale všechny žalobou namítané základní životní potřeby.
35. Za schopnost zvládat základní životní potřebu e) oblékání a obouvání se považuje stav, kdy osoba je schopna 1) vybrat si oblečení a obutí přiměřené okolnostem, 2) rozeznat rub a líc oblečení a správně je vrstvit, oblékat se a obouvat se, svlékat se a zouvat se, manipulovat s oblečením v souvislosti s denním režimem.
36. Co se týká základní životní potřeby e) oblékání a obouvání, pak ze záznamu o sociálním šetření plyne, že žalobce není schopen si vybrat správné oblečení dle počasí a konkrétní situace, potíže mu činí rozlišit, zda je venku zima či teplo, veškeré oblečení mu chystá matka, ta mu také pomáhá s oblékáním kalhot, ponožek, také s oblečením s dlouhým rukávem, zejména mikin. Již v odvolání proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně žalobce shodně jako v žalobě namítal, že má problémy s motorikou a citem rukou, v důsledku čehož a zejména pak problémům s kyčelními klouby a skoliózou, má velké problémy při oblékání a obouvání, nemůže se ohýbat, protože mu to postižení kyčlí nedovolí, nerozezná rub a líc oblečení, neumí oblečení správně vrstvit a jeho opatrovnice musí dohlížet, aby neměl

oblečení naopak nebo naruby. S těmito zjištěními se posudková komise v posudku nevypořádala, omezila se toliko na konstatování, že se u žalobce nejedná o anatomické či funkční ztráty dolních končetin, že se u něho nejedná ani o anatomické nebo funkční ztráty obou horních končetin, že se nejedná o ztrátu úchopové schopnosti rukou, že není výrazně porušena jemná motorika obou rukou, že se nejedná o praktickou nevidomost obou očí ani o těžkou duševní poruchu spojenou se sociální dezintegrací. Stroze dále konstatovala, že se u žalobce nejedná ani o těžké funkční postižení páteře s celkovým ztuhnutím a omezením exkurzí hrudníku. Bez bližšího odůvodnění se také omezila na závěr, že žalobce má mentální schopnosti i fyzické schopnosti ke zvládání oblékání a obouvání, příp. s použitím facilitačních pomůcek. Bylo tedy namístě zhodnotit, zda žalobce zvládá každou z dílčích aktivit vymezených v příloze č. 1 vyhl. č. 505/2006 Sb., ve vztahu k základní životní potřebě oblékání a obouvání, schází též posudkový závěr, zda vše je žalobce schopen zvládat v přijatelném standardu. I u této základní životní potřeby soud postrádá v posudku posudkové komise hodnocení všech aktivit a podrobné a logické vysvětlení, zda žalobce jednotlivé aktivity zvládá či nikoli a z jakých důvodů.

37. Za schopnost zvládat základní životní potřebu f) tělesná hygiena se považuje stav, kdy osoba je schopna 1) použít hygienické zařízení, 2) dodržovat tělesnou hygienu, mýt si a osušovat si jednotlivé části těla, 3) provádět celkovou hygienu, 4) česat se, provádět ústní hygienu, holit se.
38. Za schopnost zvládat základní životní potřebu g) výkon fyziologické potřeby se považuje stav, kdy osoba je schopna 1) včas používat WC, 2) zaujmout vhodnou polohu, 3) vyprázdnit se, 4) provést očistu, 5) používat hygienické pomůcky.
39. Totožné výhrady má soud i ve vztahu k závěrům posudkové komise stran základních životních potřeb f) tělesná hygiena a g) výkon fyziologické potřeby. Ve vazbě na zjištění z lékařských nálezů citovaných v posudku, na zjištění v rámci sociálního šetření, nález MUDr. J.S. z 9. 6. 2023, který je obsahem správního spisu, zastává soud názor, že ani u základní životní potřeby f) tělesná hygiena a g) výkon fyziologické potřeby posudková komise nehodnotila přezkoumatelným způsobem dopad zdravotních postižení žalobce na zvládání každé z dílčích aktivit uvedených základních životních potřeb, a to v přijatelném standardu. Za situace, kdy žalobce, jak plyne ze záznamu o sociálním šetření vcelku sám zvládá ranní hygienu, a to umytí rukou a opláchnutí tváře, ovšem s celkovou hygienou mu pomáhá matka nebo otec, matka mu také čistí zuby, pomáhají mu při vstupu do vany, mytí těla, vlasů, osušení, soud považuje závěry posudkové komise neúplné. Co se týká základní životní potřeby g) výkon fyziologické potřeby, již v průběhu správního řízení bylo namítáno, že žalobce sice po fyziologické potřebě provede očistu, ovšem ne vždy správně a v tomto případě ji následně provede matka ve sprše. Provedení očisty, a to řádné očisty po výkonu fyziologické potřeby, neboť pouze tak je třeba chápat provedení aktivity v přijatelném standardu, je jednou z dílčích aktivit, která se hodnotí v rámci citované základní životní potřeby. Pokud se v tomto směru posudková komise omezila na názor, že „nedokonalá očista je subjektivní údaj, který se nezohledňuje“, je třeba takovýto názor striktně odmítnout.
40. V návaznosti na výtky směřované k posudku posudkové komise je nutné konstatovat, že žalovaný pochybil, když posudek PK MPSV ČR v Ostravě považoval za dostatečný pro své rozhodnutí.

41. Z výše citovaných důvodů bylo nutno napadené rozhodnutí žalovaného zrušit pro vady řízení ve smyslu § 76 odst. 1 písm. b) s.ř.s., neboť žalovaný vycházel z neúplného a nepřesvědčivého posouzení otázek zvládání namítaných základních životních potřeb a rozhodnutí je tak nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. V dalším řízení je třeba, jak již soud uvedl výše, posudkové závěry posudkové komise doplnit pravdivě tak, aby z nich bylo zřejmé, z jakých důvodů žalobce ve světle citovaných posudkových kritérií zvládá či nezvládá bez pomoci jiné osoby každou z dílčích aktivit v rámci namítaných základních životních potřeb.
42. Podle ust. § 60 odst. 1 s.ř.s. soud nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť procesně úspěšnému žalobci prokazatelně v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě do dvou týdnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Brno, Moravské náměstí č. 6. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ostrava 28. 2. 2025

Mgr. Jarmila Úředníčková
samosoudkyně